

Πολλαπλή χρεοκοπία

Η αυτοπροστασία του πολιτικού συστήματος φτάνει στα όριά της

Η δήλωση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΠΑΣΟΚ κ. Πέτρου Ευθυμίου, που φέρει τη Γερμανία καθισμένη στο δάκτυλο της Αφροδίτης της Μήλου, είναι μια δήλωση που ξεφεύγει από κάθε όριο πολιτικής ευπρέπειας. Η ευπρέπεια δεν είναι καθωσπρεπισμός αλλά συστατικό της αξιοπρέπειας. Ως εκ τούτου, οι εκπρόσωποι των κομμάτων, και δη του κυβερνητικού κόμματος, οφείλουν να επιδεικνύουν περισσότερη αυτοσυγκράτηση, καθώς η φωνή τους εκλαμβάνεται ως φωνή της χώρας. Και αυτό τον καιρό η αξιοπρέπεια της χώρας διακυβεύεται – εκτός αν εμείς οι ίδιοι θεωρήσουμε ότι την έχουμε χάσει οριστικά.

Του Αλέξη Καλοκαιρινού

Ωστόσο, η δήλωση Ευθυμίου είναι το ακραίο δείγμα μίας σειράς άλλων δηλώσεων. Οι περισσότερες από αυτές προήλθαν από «κορυφαίους ανθρώπους του πνεύματος». Οι διανοούμενοί μας βγήκαν επιτέλους από τη σιωπή τους και, κοιτάζοντας κατάματα τον τηλεοπτικό φακό, κατακεραύνωσαν τον «πολιτισμό της γενοκτονίας» και το «χιτλερικό DNA» των Γερμανών. Όπως φαίνεται, η πνευματική χρεοκοπία προηγείται της οικονομικής. Και, μάλλον, η πολιτική χρεοκοπία, αν και προδιαγράφεται ήδη, θα έρθει τελευταία.

Πίσω από τη δήλωση Ευθυμίου βρίσκεται μια πολιτική εκτίμηση: Οι Ευρωπαίοι, και ειδικώς οι Γερμανοί, είναι καταδικασμένοι να μας διασώσουν. Ό,τι κι αν λένε, ό,τι κι αν κάνουν, στο τέλος θα πουν το πικρό ελληνικό ποτήρι μέχρι τον πάτο. Θα κλείσουν εγκαίρως την ελληνική κερκόπορτα που απειλεί συλλήβδην τις οικονομίες του ευρωπαϊκού Νότου και το ευρώ. Πίσω από αυτή την εκτίμηση διαφαίνεται ολόκληρη η παθογένεια του πολιτικού μας συστήματος. Η πολιτική μας τάξη βρέθηκε αντιμέτωπη με δύο επιλογές: Είτε να επωμισθεί την ευθύνη για την έξοδο από την

κρίση, διατηρώντας την περιλάλητη «εθνική κυριαρχία» και καταβάλλοντας βραχυπρόθεσμα το όποιο πολιτικό κόστος. Είτε να μετακυλίσει την ευθύνη στους ευρωπαϊκούς ώμους, με την προσδοκία ότι θα γλιτώσει το πολιτικό κόστος, ακόμα και αν το πραγματικό κόστος για την ελληνική κοινωνία αποδειχθεί τελικά πολλαπλάσιο.

Πληθαίνουν οι ενδείξεις ότι οδηγούμαστε στη δεύτερη επιλογή. Εκεί δείχνει να καταλήγει πια η συζήτηση για την απώλεια της εθνικής κυριαρχίας. Το ίδιο ισχύει και για το παιχνίδι των ευθυνών του παρελθόντος. Το σκηνικό των αλληλοκατηγοριών, φαίνεται να στήνεται για να προφυλάξει ένα πολιτικό προσωπικό που πιστεύει ότι μπορεί να αυτοπροστατευθεί με την αυτοα-

ΚΑΤΑΙΓΙΔΑ

Είναι ουτοπικό για την άρχουσα πολιτική τάξη μας να πιστεύει ότι το ξέσπασμα της καταιγίδας πάνω στην ελληνική κοινωνία δεν πρόκειται να παρασύρει και την ίδια

κύρωσή του. Είναι προφανές ότι οι κυβερνήσεις Καραμανλή φέρουν βαρύτατες και καθοριστικές ευθύνες για το σημείο στο οποίο οδηγηθήκαμε. Αρχίζουμε επίσης να αντιλαμβάνομαστε ότι η τήρηση εύθραυστων ισορροπιών δεν επέτρεψε στην προηγούμενη εκουγχρονιστική κυβέρνηση να αναλάβει τις δομικές μεταρρυθμίσεις που θα συνιστούσαν την ουσία του εκουγχρονιστικού εγχειρήματος. Και θα μπορούσαμε να πάμε ακόμα πιο πίσω, σε παλαιότερα αμαρτήματα.

Αν ήμασταν σε θέση να κάνουμε αυτή τη συζήτηση με ειλικρίνεια και νηφαλιότητα, και με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, θα είχαμε ίσως κάτι να κερδίσουμε. Οι πολιτικοί μας

όμως εμφανίζουν ανησυχνητικά σημάδια απώλειας της επαφής με την πραγματικότητα και δείχνουν εγκλωβισμένοι στη γυάλινη σφαίρα της πολιτικής όπως την έμαθαν και δεν μπορούν να την ξεμάθουν, ακόμα και τώρα που το γυαλί αρχίζει να ραγίζει.

Σε κάθε περίπτωση, η Ελλάδα εξακολουθεί να έχει κυβέρνηση. Και συνιστά μεγάλη αντίφαση, η κυβέρνηση αυτή να έχει ισχυρή λαϊκή νομιμοποίηση και ταυτόχρονα να επιχειρεί να πείσει τους Έλληνες ότι χωρίς δική της υπαιτιότητα έχει καταστεί υπηρέσιακή, αναγκασμένη να διεκπεραιώνει έξωθεν αποφάσεις. Αν αυτό πράγματι συμβαίνει, η εκτίμηση ότι θα γλιτώσει το πολιτικό κόστος είναι εντελώς εσφαλμένη. Δεν θα αργήσει να γίνει προφανές ότι όταν ανακοινώνεις διπλάσιο έλλειμμα, πρέπει να είσαι έτοιμος για αστραπιαία δράση ώστε να προστατευθείς, δηλαδή να προστατεύσεις τη χώρα από την επερχόμενη καταιγίδα. Αντί γι' αυτό, η προσοχή μας στράφηκε αμέσως στα υβριδικά υπουργικά αυτοκίνητα και παρακολουθήσαμε επί μήνες το κυβερνητικό σερφάρισμα στο Διαδίκτυο ανάμεσα στα βιογραφικά των υποψήφιων μνηστήρων του κράτους. Μπήκαμε στον τρίτο μήνα του χρόνου χωρίς να έχει ανακοινωθεί εισοδηματική και φορολογική πολιτική. Και η χώρα αφέθηκε έρμαιο στις πιο αλλοπρόσαλλες και παραλυτικές φήμες για μέτρα επί προηγούμενων μέτρων, που δεν έχουν καν εφαρμοσθεί. Η αρχική εμμονή σε προεκλογικές δεσμεύσεις ξαναδιαβάζεται πλέον ως άγνοια κινδύνου.

Είναι ουτοπικό για την άρχουσα πολιτική τάξη μας να πιστεύει ότι το ξέσπασμα της καταιγίδας πάνω στην ελληνική κοινωνία δεν πρόκειται να παρασύρει και την ίδια. Τα ωραία νούμερα των δημοσκοπήσεων σήμερα δεν εξασφαλίζουν πολιτικό στέγαστρο σε κανέναν στην αυριανή θύελλα. Ίσως υπάρχει μια τελευταία ευκαιρία, στα χέρια του Πρωθυπουργού, το ραγισμένο γυαλί της ελληνικής πολιτικής να μη θρυμματιστεί.